

Jerzy Sarnecki og Christoffer Carlsson Brottsligheten och samhället

BOGANMELDELSE

Studentlitteratur, 2022, ISBN 978-91-44-15669-9, 314 sider

Brottsligheten och samhället er en introduktion til kriminologiens mest centrale spørgsmål og har som formål at give en introduktion til kriminologiens vigtigste teorier om årsager til kriminalitet og de foranstaltninger, som samfundet stiller op med. Bogen gennemgår forskningsmetoder, som anvendes til at undersøge kriminalitetens omfang og karakter. Den er en komprimeret udgave af to forskellige introduktionsbøger til kriminologien, som måske særligt har den konsekvens, at bogen skal læses med tid til fordybelse og eftertanke. Dette er i sig selv interessant taget i betragtning, at det er en introduktionsbog og målgruppen er studerende på uddannelsesinstitutioner, som beskæftiger sig med kriminologi og hvor de studerende skal introduceres til kriminologiens centrale spørgsmål og metoder. Men det vender jeg tilbage til.

Det slås heldigvis fast allerede i indledningen, at forfatterne læner sig ind i en forståelse af, at kriminalitet i høj grad er social konstrueret om end konsekvenserne er virkelige for mennesker, både i smerte, lidelse og omkostninger. Der er altså en tydelig deklaration af den præmis, bogen skal læses på.

Bogen består af 16 kapitler, hvor de 3 første kapitler beskæftiger sig med, hvad kriminologi er, hvordan studeres kriminologi og kriminologiens mere teoretiske udgangspunkter i forhold til at forstå kriminologien. Herefter følger 6 kapitler, hvor hvert kapitel behandler centrale kriminologiske teorier, som har præget feltet over tid startende med de biologiske forklaringsmodeller, sociologiske teorier, primært Sutherlands differential associations. Herefter følger kapitel 6 om Mertons anomieteori, teorier om subkulturer med særligt fokus på bander. Kapitel 7 går i dybden med kontrolteorier og rutineaktivitetsteorien og mulighedsstrukturer. Der rundes af med kapitel 8 om symbolsk interaktionisme, konstruktivisme og stemping og kapitel 9, som omhandler det konfliktteoretiske perspektiv og kritisk kriminologi. Kapitel 10 adresserer kort integrerede teorier.

Bogens afrundes med en blok, hvor der skiftes perspektiv fra at forklare hvordan kriminalitet opstår til at forstå og forklare kriminalitet og samfundets reaktioner på kriminalitet og et viktinologisk blik. Afslutningsvist behandler bogen kort spørgsmål omkring gengældelse, retsfølelse og kritik af bødesystemet.

Bogen er både opbygget og skrevet pædagogisk. Hvert kapitel følger en tydelig opskrift, hvor der startes med en rammesætning af kapitlets udgangspunkt fx i kap. 4 om de biologiske årsagsforklaringer, hvor der

står "... brottsligt beteende orsakas af individets egenskaber" og det tydeligt fremgår, at der primært trækkes teoretisk på Lombrosos forståelser. Læseren holdes fint i hånden undervejs, og derved er det også en bog, som er tilgængelig og fint struktureret.

BOGANMELDELSE

En af bogens styrker er, at den forsøger at lave et relevant overblik over de mest centrale perspektiver i kriminologien både i relation til hvorfor sker kriminalitet, hvordan forholder samfundet sig til kriminalitet og hvad med offeret. Det er dog også bogens svaghed, da den sine steder vil for meget på for lidt plads. Samtidigt tydeliggør bogen også, at kriminologiens centrale teoretiske perspektiver ikke er nye, hvilket også understreger bogens status som en introduktion til det kriminologiske felt.

Taget i betragtning at bogens målgruppe er studerende og mennesker, hvor kriminologien er et relativt nyt felt, som de skal introduceres til, er bogen på mange måder en klassisk universitetsbog, som står på de centrale kriminologiske teorier og forståelser. Det er i høj grad en bog, som bevæger sig i sociologien, hvor det kunne have styrket bogen, hvis den også havde orienteret sig en smule mod de elementer, som måske er i kriminologiens randområder, men som i høj grad også har en betydning ind i kriminologien, særligt socialt arbejde. Også i forhold til spørgsmålet om at omsætte teorierne ind i praksis, hvordan viser kriminologien sig ude i verden og igen i forhold til bogens målgruppe, ville flere konkrete eksempler i løbet af bogen kunne understøtte de studerendes omsætning af indholdet ud i verden. Men det understreger måske mest af alt to ting; 1) bogen har meget på hjertet og er en sammenskrivning af to større værker og måske derfor er projektet for ambitiøst? 2) Bogen er skrevet af to dygtige universitetsprofessorer, som måske primært henter deres forståelser af studerende i universitetsverdenen, hvorfor bogen måske primært er rettet mod den gruppe af universitetsstuderende og ikke en introduktionsbog bredt til studerende, der har berøring med kriminologien.

Charlotte Vange Løvstad, Lektor i Socialt Arbejde, VIA, Efter Videreuddannelse, Det Sociale Område